



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Cap. VII. De Abrogatione, & Cessatione Legis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

CAPUT VI.

De Abrogatione, & Cessatione Legis.

Not. Legis abrogatio, derogatio, & cessatio inter se differunt. Nam Abrogatio est totius legis abolitio: Derogatio est Legis adhuc vigentis imminutio secundum aliquam sui partem, seu abolitio partis legis: *Derogatur Legi, cum pars detrahatur: abrogatur Legi, cum prorsus tollitur.* l. 102. ff. de verbor. signif. Cessatio verò est simplex, & Pura desinitio Legis per seipsam.

Q. 1. An Lex potest validè, & licitè abrogari?

Resp. I. Princeps potest validè, etiam sine justa causa abrogare Legem à se, vel à suo prædecessore, aut inferiore latam. Probat. 1. Pars, quia Lex positiva, ut sit, & ut conservetur, pendet à libera voluntate Legislatoris: nam Lex est actus, & applicatio potestatis præcipiendi, & obligandi subditos. Hæc autem applicatio est actus liber voluntatis Legislatoris. 2. Quia succedit Legislatori cum pari potestate, potest id totum, quod Legislator poterat. 3. Quia jus & voluntas Superioris prævalet juri, & voluntati inferioris.

K 4

Resp

Resp. II. Inferiores non possunt abrogare Leges Superiorum sine eorum concessione, ex *Clement. 2. de Elect.* quia potestas, & voluntas inferioris non potest prævalere potestati, & voluntati Superioris: alioqui inferior esset ipso Superiore superior.

Resp. III. Legem sine justa causa abrogans, peccat. Nam hoc bono communi nocet, & parit contemptum legum, ac inconstantiam regiminis. Non peccant tamen subditi non servando legem sic abrogatam, quia eius obligatio sublata est respectu omnium, cum validè sit abrogata.

Not. Lex abrogatur tripliciter 1. Per simplicem revocationem. 2. Per desuetudinem, vel contrariam consuetudinem expressè, aut tacitè à Superiore approbatam, vel legitimè præscriptam. 3. Per aliam Legem, qua vel declaretur revocatio prioris; vel contrarium priori Legi statuatur: nam si Lex posterior stare nequeat cum priori, illam revocat, cum ei opponatur. Leges tamen speciales per posteriores generales non abrogantur, sine expressa mentione; vel clausula saltem generali expressè derogatoria. Quia, ut docent communiter Canonistæ, Princeps censetur ignorare Legem specialem, cuius expressam mentionem non facit, vel cui non derogat expressè. Unde cum

voluntas non feratur in incognitum, non censetur velle illi derogare per legem generalem carentem clausulâ derogatoriâ legis specialis, ex Cap. 1. *de constit. in 6.*

Q. 2. Quando nam Lex cessat per se ipsam?

Resp. Ex communi cessat 1. Quando elapsum est tempus, ad quod lata est. 2. Quando, propter mutationem materiæ, vel circumstantiarum facta est injusta, aut inutilis bono communi, nam Lex omnis est essentialiter honesta, & utilis communitati. 3. Quando cessat respectu communitatis tota, & adæquata ratio, seu causa finalis, propter quam lata est. Nam Lex non obligat, nisi quamdiu Legislatores vult, ut obliget; imò Lex saltem ex parte est ipsa Legislatoris jus suum ad obligandum subditos applicantis voluntas moraliter perseverans: unde Lex non perseverat, nisi eadem voluntate moraliter perseverante. At voluntas obligandi non perseverat moraliter cessante tota, & adæquata causa, propter quam Lex lata est: nam cessat volitio cessante motivo volendi, seu causa finali, propter quam volumus, actus enim volendi nec esse, nec perseverare potest sublato ejus objecto formali, nempe motivo. Si tamen ratio, seu causa Legis cesset solum respectu aliquorum privatorum.

K 5

rum.

rum, Lex non cessat, sed semper obligat etiam illos privatos. *Ita Suarez, Azor, Layman, &c. Alii commun.* Quia Legislator vult, ut omnes lege teneantur, quamdiu illa Lex utilis est bono communi, & honestè servari potest. Nam Legis observatio in tali casu confert ad illius vigorem, ac robur, & ad bonum commune exigens membrorum conformitatem: & alioquin daretur subditis occasio sæpè eludendi Leges, nam sibi quisque facilè fingeret finem Legis respectu sui cessare. Quare bonum commune exigit, ut tunc Lex obliget.

CAPUT VIII.

De Lege Pœnali, & Irritante.

Not. Lex Pœnalis est ea, quæ Pœnam expressè apponit transgressoribus. Alia est purè Pœnalis, & alia mixta.

Q. 1. An existant Leges Pœnales?

Resp. 1. Ex communi existant Leges Pœnales mixtæ, quæ obligant in conscientia absolutè sub culpa, & pœna. Nam Lex pœnalis mixta est ea, quæ præcipit aliquid faciendum, vel omittendum, & simul pœnam transgressoribus imponit: ideòque
duo